

Krizový plán školy

2026/2027

Obsah:

1. Cíl:	3
1. 1 Dokumenty:.....	3
1. 2. Preventivní tým školy	3
1. 3. Vnitřní informační zdroje	4
1. 4. Vnější zdroje školy	4
2. Typy rizikového chování	6
2. 1. Kouření, užívání tabákových výrobků a elektronických cigaret.....	6
2. 2. Alkohol.....	7
2. 3. Drogy	9
2. 4. Záškoláctví.....	13
2. 5. Rasismus, extremismus	14
2. 6. Násilí, vandalismus	16
2. 7. Šikana.....	18
2. 8. Kyberšikana	20
2. 9. Závislost na internetu	21
2. 10. Poruchy příjmu potravy	22
2. 11. Sexuálně rizikové chování.....	23
2. 12. Sebeпоškozování	25
2. 13. Syndrom CAN	26
2. 14 Psychická krize/duševní onemocnění žáka	27
3. Zdroje	32
4. Doporučená literatura a internetové odkazy	33

1. Cíl:

Krizový plán školy má za úkol identifikovat možné projevy rizikového chování, určit místa ve škole, na kterých dochází k rizikovému chování a stanovit cíle a nástroje, které slouží k prevenci. Určuje postup pro všechny pracovníky školy, kteří se setkají s podezřením či výskytem rizikového chování u žáků ZŠ.

1. 1 Dokumenty:

Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon)

Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže MŠMT č.j.:21291/2010-28

Metodický pokyn MŠMT k primární prevenci sociálně-patologických jevů u dětí a studentů ve školách a školských zařízeních 20 006/2007-51

Metodický pokyn MŠMT k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení. Č.j. 24 246/2008-6

Metodický pokyn MŠMT k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance č. j. 14 423/99-22

Rizikové chování ve školním prostředí č.j. MŠMT-1398/2015-1

1. 2. Preventivní tým školy

Ředitelka školy: Mgr. Jana vaňková

Zástupce ředitelky školy: Mgr. David Mikoláš, Mgr. Vlastimil Purchart

Školní metodici prevence: Mgr. Vlastimil Purchart pro II. stupeň, Mgr. Lucie Krchňavá pro I. stupeň

Výchovní poradci: Mgr. Gabriela Purchartová pro II. stupeň, Mgr. Hana Berounská pro I. stupeň

Speciální pedagog: Mgr. Hana Berounská

Sociální pracovník: Vladimíra Špimrová

Školní psycholog: Mgr. Tamara Papa

1. 3. Vnitřní informační zdroje

- webové stránky školy (<http://www.zsskolni-rce.cz/web/>)
- e-mailový kontakt (vedeni@zsskolni-rce.cz, purchart@zsskolni-rce.cz)
- čtyři schránky důvěry
- online schránka důvěry
- školní nástěnky

1. 4. Vnější zdroje školy

Pedagogicko–psychologická poradna Ústeckého kraje a Zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků

pracoviště Teplice, Lípová 651/9, 415 01 Teplice, P.O.BOX 90

E-mail: info@pppuk.cz

Mgr. Ingrid Štroblová, vedoucí PPP Teplice, ingrid.stroblova@pppuk.cz, tel.: 417 535 218,

ID datové schránky: a5qud48

PPP Litoměřice

PPP Litoměřice, 5. května 76, 412 01 Litoměřice, tel.: 416 733 015, 770 102 629

Mgr. Kateřina Kozicová, vedoucí PPP Litoměřice, 416 733 031, 770 192 217

Mgr. Markéta Tichá, metodik prevence, 416 733 015

Tel. 416 733 015

E-mail: litomerice@pppuk.cz

Web: <http://www.pppuk.cz/poradny/litomerice>

Městská policie Roudnice nad Labem

Riegrova 1100, 413 01 Roudnice nad Labem

tel.: 416 850 191, 727 955 931

e-mail: mestska.policie@roudnice.nl.cz

Velitel: Martin Müller
tel.: 416 850 192, **e-mail:** mmuller@roudnicenl.cz

Policie České republiky – Roudnice nad Labem

Obvodní oddělení Roudnice nad Labem

Riegrova 636
413 01 Roudnice nad Labem
tel.: 974 444 700
e-mail: krpulk.uo.lt.oo.roudnice.evidence@pcr.cz
vedoucí: npor. Ing. Josef Krejza

Odbor školství, kultury a sportu zajišťuje výkon přenesené působnosti a samostatné působnosti na úseku školství, kultury a sportu. MěÚ Roudnice nad Labem

Vedoucí odboru: Ing. Dana Popelková
tel.: 416 850 131, **e-mail:** dpopelkova@roudnicenl.cz

Karlovo náměstí 21, Roudnice nad Labem 41301

Výkon sociálně-právní ochrany dětí - terénní práce sociálně právní ochrany dětí

Orgán sociálně – právní ochrany dětí Městského úřadu Roudnice nad Labem

Adresa a úřední hodiny

Městský úřad Roudnice nad Labem
Odbor sociálních věcí
Karlovo náměstí čp. 21
413 01 Roudnice nad Labem
Telefon: 416 850 111
Fax: 416 850 171
Email: epodatelna@roudnicenl.cz
Datová schránka město Roudnice nad Labem: qdwbviv

Mgr. Monika Legnerová, vedoucí sociálního odboru

tel.: 416 850 151, 602 609 733 **email:** mlegnerova@roudnicenl.cz

Mgr. Jana Mat'ková, pověřena zastupováním vedoucího odboru

tel.: [416 850 164](tel:416850164), [727 876 197](tel:727876197), **e-mail:** jmatkova@roudnicenl.cz

Věra Bruderhansová, DiS. Sociálně právní ochrana dětí – terénní sociální práce

tel.: 416 850 173, 601 569 631 **email:** vbruderhansova@roudnicenl.cz

2. Typy rizikového chování

2. 1. Kouření, užívání tabákových výrobků a elektronických cigaret

Charakteristika

Závislost na tabáku se projevuje nejčastěji ve formě cigaret, v poslední době však přichází na trh moderní elektronické cigarety. Nesmíme opomenout ani dýmky nebo doutníky, které však nejsou u nás tak časté. Návykovou drogou je nikotin.

Rizika

V tabákovém kouři se nacházejí karcinogenní látky, které způsobují rakovinu. Počátek kouření může mít různé důvody – na děti působí jejich okolí, mají snahu být dospělí a oblíbení u starších vrstevníků nebo si tím posilují sebevědomí. Stále tak klesá věk první cigarety. V dnešní době dítě zkusí první cigaretu ve věku 10 let.

Spolupráce

- s pedagogickým pracovníkem
- s třídním učitelem
- s vedením školy
- s metodikem prevence
- s výchovným poradcem
- se sociálním pracovníkem školy
- se zákonným zástupcem žáka
- se žákem

2. 1. 1 Postup při nálezu tabákových výrobků nebo elektronické cigarety u žáka

- V případě, kdy je žák přistižen při konzumaci tabákových výrobků v prostorách školy nebo v době školního vyučování, či v rámci akcí školou pořádaných, je primárně nutné mu v další konzumaci zabránit
- Tabákový výrobek je třeba žákovi odebrat a zajistit, aby nemohl v konzumaci pokračovat.
- Pedagogický pracovník dále postupuje podle Školního řádu školy: o události sepíše záznam s vyjádřením žáka, (zejména odkud, od koho má tabákový výrobek), který založí školní metodik prevence do své agendy.
- V případě porušení zákazu kouření informuje třídní učitel zákonného zástupce nezletilého žáka.
- V závažných případech (zejména s ohledem na věk nebo chování dítěte) a jestliže se jednání opakuje, vyrozumí škola OSPOD města Roudnice nad Labem.
- Z konzumace tabákových výrobků ve škole je třeba vyvodit sankce stanovené Školním řádem.

2. 2. Alkohol

Charakteristika

Alkohol je nápoj, který je z největší části směsí ochucené vody a lihu. Získává se kvašením cukru. Intoxikujícím prvkem je ethylalkohol (ethanol).

Rizika

Pod vlivem alkoholu se můžeme setkat s nejrůznějšími projevy rizikového chování. Vysokým rizikem pro nezletilé je fakt, že alkohol je ve vysoké míře snadno dostupný. A co je nejhorší, většinou děti ochutnají prvně alkohol, když jim ho podají rodiče.

Spolupráce

- s pedagogickým pracovníkem
- s třídním učitelem
- s vedením školy
- s metodikem prevence
- s výchovným poradcem
- se sociálním pracovníkem školy

- se zákonným zástupcem žáka
- se žákem
- s OSPOD
- s PPP

2. 2.1 Postup při konzumaci alkoholu ve škole

- V případě, kdy je žák přistižen při konzumaci alkoholu v prostorách školy nebo v době školního vyučování, či v rámci akcí školou pořádaných, je primárně nutné mu v další konzumaci zabránit.
- Alkohol je třeba žákovi odebrat a zajistit, aby nemohl v konzumaci pokračovat.
- Podle závažnosti momentálního stavu žáka, případně dalších okolností pedagogický pracovník posoudí, jestli mu nehrozí nějaké nebezpečí.
- V případě, kdy je žák pod vlivem alkoholu do té míry, že je ohrožen na zdraví a životě, zajistí škola nezbytnou pomoc a péči a volá lékařskou službu první pomoci.
- Jestliže akutní nebezpečí nehrozí, postupuje pedagogický pracovník podle Školního řádu školy.
- O události se sepíše stručný záznam s vyjádřením žáka (zejména odkud, od koho má alkohol), který založí školní metodik prevence do své agendy a vyrozumí vedení školy.
- Škola vyrozumí ihned zákonného zástupce a vyzve jej, aby si žáka vyzvedl, protože není zdravotně způsobilý být ve škole.
- Jestliže není zákonný zástupce dostupný, vyrozumí škola orgán sociálně právní ochrany dítěte a vyčká jeho pokynů, ve vážnějších případech vyrozumí i Policii ČR.
- Jestliže se situace opakuje, splní škola oznamovací povinnost k orgánu sociálně-právní ochrany dítěte města Roudnice nad Labem.
- V případě uživatelského zájmu nebo zájmu jeho zákonných zástupců, poskytne škola potřebné informace o možnostech odborné pomoci při řešení takové situace.
- Z konzumace alkoholu ve škole je třeba vyvodit sankce stanovené Školním řádem. Za nebezpečné a protiprávní jednání je rovněž považováno navádění jiných žáků k užívání alkoholických nápojů.
- Obdobný postup zvolí pedagogický pracovník i v případě příchodu žáka do školy pod vlivem alkoholu, resp. kdy nelze prokázat, že se žák intoxikoval ve škole.

2. 2. 2 Postup při nálezu alkoholu ve škole nebo u žáka

V případě, kdy pracovníci školy naleznou v prostorách školy alkohol, postupují takto:

- Tekutinu nepodrobují žádnému testu ke zjištění jeho chemické struktury.
- O nález ihned uvědomí vedení školy.
Nalezenou tekutinu uloží u vedení školy pro případ usvědčujícího důkazu.
- Zpracují stručný záznam o události.

(2) V případě, kdy pracovníci školy zadrží u některého žáka alkohol, postupují takto:

- Zabavenou tekutinu nepodrobují žádnému testu ke zjištění její chemické struktury.
- O nález ihned uvědomí vedení školy.
- O nález sepiší stručný záznam s vyjádřením žáka, u kterého byl alkohol nalezen, datum, místo a čas nálezu a jméno žáka. Zápis podepíše i žák, u kterého byl alkohol nalezen (nebo který jej odevzdal). V případě, že podepsat odmítá, uvede pracovník tuto skutečnost do zápisu.
- Zápisu a rozhovoru se žákem je přítomen/na ředitel/ka školy nebo její/jeho zástupce.
- Zápis záznamu založí školní metodik prevence do své agendy.
- O nález vyrozumí zákonného zástupce žáka a v případě, že se jedná o opakovaný nález u téhož žáka, i orgán sociálně-právní ochrany dítěte.
- V případě podezření, že alkohol obsahuje i jiné příměsi a byl nalezen u žáka, který se jím intoxikoval, předají zajištěnou tekutinu přivolanému lékaři.

2. 3. Drogy

Charakteristika

a) Marihuana

Nejčastější drogou, kterou můžeme u žáků najít, je marihuana. Vyrábí se z konopí a hlavní psychoaktivní složkou je THC.

Tato droga se nejčastěji kouří ve formě cigarety (joint), dýmky nebo vodní dýmky. Nejčastějšími účinky je pocit štěstí, nabuzenosti a veselosti. Po aplikaci marihuany se projevují poruchy vnímání, myšlení a emocí. Na člověku poznáme účinek marihuany na rozšířených zornicích, zarudlých očích a zvýšené chuti k jídlu.

b) Těkavé látky – ředidla, lepidla, plynné látky

Těkavé látky jsou velmi nebezpečné chemikálie. Při aplikaci se objevuje pocit euforie, halucinace, agrese a poruchy vnímání. Při větší dávce může dojít k bezvědomí, selhání srdce nebo zástavě dechu. Tyto látky trvale poškozuji mozek.

c) Metamfetamin

Tato droga je drogou stimulační. Zrychluje myšlení, zahání únavu, vyvolává pocit štěstí, snižuje chuť k jídlu. Po aplikaci se jedinci rozšíří zornice očí, je neklidný, v dobré náladě a zvyšuje se u něj sexuální pud. Nejčastěji je u nás užíván pervitin, který je celkem snadno dostupný.

d) Heroin

Heroin patří do skupiny opioidů. Ty se používají jako léky proti kašli a bolesti, proto tato droga potlačuje bolest, má tlumivé a zklidňující účinky. Jedinec často trpí nespavostí, je podrážděný a unavený.

e) Extáze

Pro extázi je charakteristické víkendové užívání a typické prostředí tanečních akcí. Můžeme ji zařadit mezi stimulační drogy či halucinogeny. Jedinec po aplikaci extáze je velmi extrovertní, má zájem o druhé lidi, projevuje lásku a sounáležitost a je nabitý velkou energií. Někdy se však objeví nevolnost a dochází ke křečím žvýkacích svalů.

Rizika

Nejčastějším způsobem aplikace je kouření. Rizikem je infekce v plicích, záněty průdušek či rakovina plic.

Droga se může aplikovat také injekčně. Zde se mohou objevit těžké otravy, infekce, přenosy žloutenky a onemocnění AIDS.

Spolupráce

- s pedagogickým pracovníkem
- s třídním učitelem
- s vedením školy

- s metodikem prevence
- s výchovným poradcem
- se sociálním pracovníkem školy
- se zákonným zástupcem žáka
- se žákem
- s OSPOD
- s PPP
- dětský lékař

2. 3. 1 Distribuce OPL ve škole (omamné a psychotropní látky)

- Distribuce OPL je v České republice považována za protiprávní jednání. Je proto zakázána a může být kvalifikována jako trestný čin. Množství, které žák distribuuje, není nijak rozhodující.
- Přechovávání OPL je také vždy protiprávním jednáním. Množství, které u sebe žák v danou chvíli má, je rozhodující pro to, aby toto protiprávní jednání bylo blíže specifikováno buď jako přestupek nebo v případě množství většího než malého jako trestný čin, ale toto množství nemusí mít žádný vliv na kázeňský postih, který je stanovený školním řádem.
- Jestliže má pracovník školy důvodné podezření, že ve škole došlo k distribuci OPL, musí o této skutečnosti škola vždy vyrozumět místně příslušné oddělení Policie ČR, protože se jedná o podezření ze spáchání trestného činu.
- Jestliže se tohoto jednání dopustila osoba mladší 18 let nebo bylo namířeno proti osobě mladší 18 let, vyrozumí škola také zákonného zástupce a orgán sociálně-právní ochrany obce s rozšířenou působností.
- Pokud v rámci tohoto podezření zajistí pracovníci školy nějakou látku, postupují způsobem popsáním níže.

2. 3. 2 Nález OPL ve škole

V případě, kdy pracovníci školy naleznou v prostorách školy látku, kterou považují za omamnou nebo psychotropní, postupují takto:

- Látku nepodrobují žádnému testu ke zjištění její chemické struktury.
- O nález ihned uvědomí vedení školy.

- Za přítomnosti dalšího pracovníka školy vloží látku do obálky, napíše datum, čas a místo nálezů. Obálku přelepí, opatří razítkem školy, svým podpisem a uschovají ji do školního trezoru.
- O nálezů vyrozumí Policii ČR, která provede identifikaci a zajištění podezřelé látky.

1) V případě, kdy pracovníci školy zadrží u některého žáka látku, kterou považují za omamnou nebo psychotropní, postupují takto:

- a) Zabavenou látku nepodrobují žádnému testu ke zjištění její chemické struktury.
- b) O nálezů ihned uvědomí vedení školy.
- c) O nálezů sepíše stručný záznam s vyjádřením žáka, u kterého byla látka nalezena, datum, místo a čas nálezů a jméno žáka. Zápis podepíše i žák, u kterého byla látka nalezena (nebo který látku odevzdal). V případě, že podepsat odmítá, uvede pracovník tuto skutečnost do zápisu. Zápisu a rozhovoru se žákem je přítomen/na ředitel/ka školy nebo její/jeho zástupce.
- d) O nálezů vyrozumí Policii ČR, která provede identifikaci a zajištění podezřelé látky a informuje zákonného zástupce žáka.
- e) V případě, že je látka nalezena u žáka, který se jí intoxikoval, předají látku zajištěnou výše uvedeným postupem přivolanému lékaři. Může to usnadnit léčbu, neboť u řady jedů jsou známy protijedy. Další postup nutný k identifikaci látky pak zajistí Policie ČR.

2) V případě, kdy pracovníci školy mají podezření, že některý z žáků má nějakou OPL u sebe, postupují takto:

- f) Jedná se o podezření ze spáchání trestného činu nebo přestupku, a proto řešení této situace spadá do kompetence Policie ČR.
- g) Bezodkladně vyrozumí Policii ČR, zkonzultují s ní další postup a informují zákonného zástupce žáka.
- h) Žáka izolují od ostatních a do příjezdu Policie ČR je nutné mít ho pod dohledem.
- i) U žáka v žádném případě neprovádějí osobní prohlídku nebo prohlídku jeho věcí.

2. 4. Záškoláctví

Charakteristika

Za záškoláctví je považována absence žáka. Jedná se o přestupek, kterým žák úmyslně zanedbává školní docházku. Je chápáno jako porušování školního řádu, současně jde

o porušení školského zákona. Záškoláctví je nejvýraznější formou odporu dítěte ke škole.

Záškoláctví se může projevit ve více podobách. Prvním typem záškoláctví je ta skutečnost, že dítě do školy nechodí, ale rodiče si myslí, že školu navštěvuje. Druhým typem je záškoláctví s vědomím rodičů. Třetím typem je záškoláctví s klamáním rodičů, kdy si dítě vymýšlí, že má nějaké zdravotní potíže. Dalším typem jsou útěky ze školy a posledním záškoláctvím je odmítání školy např. ze strachu ze šikany či výskytu školní fobie.

Rizika

Za rizikové faktory záškoláctví lze považovat chudobu, příležitost k nelegální činnosti, nízkou úroveň vzdělání, příslušnost k menšinám, projev psychické poruchy, vysoký počet žáků ve třídě, vysoké požadavky na žáka, nechuť ke školní práci, projevy šikanování, osobnost pedagoga a další.

Spolupráce

- s pedagogickým pracovníkem
- s třídním učitelem
- s vedením školy
- s metodikem prevence
- s výchovným poradcem
- se sociálním pracovníkem školy
- se zákonným zástupcem žáka
- se žákem
- s OSPOD
- s PPP
- s SVP

2. 4. 1 Postup při řešení záškoláctví ve škole

1. Neomluvenou nepřítomnost třídní učitel neprodleně hlásí výchovnému poradci.

2. Neomluvenou nepřítomnost do součtu 10 hodin řeší třídní učitel s výchovným poradcem a se zákonným zástupcem dítěte pohovorem, na který je zákonný zástupce pozván doporučeným dopisem. Projedná důvod nepřítomnosti a upozorní na povinnosti stanovené zákonem. Seznámí s možnými důsledky v případě opakované neomluvené nepřítomnosti. Provede zápis pohovoru (na doporučený vzor), do kterého uvede dohodnutý způsob nápravy. Zápis zákonný zástupce podepíše a obdrží kopii.
3. Neomluvenou nepřítomnost v počtu nad 10 hodin řeší stejným způsobem výchovná komise školy (ředitel školy, zákonný zástupce, třídní učitel, výchovný poradce, metodik prevence, zástupce ŘŠ).
4. V případě, že neomluvená nepřítomnost přesáhne 25 hodin, vedení školy zašle dokumentaci Odboru školství v Roudnici nad Labem a kopii zašle na OSPOD.

2. 5. Rasismus, extremismus

Charakteristika

Rasismus je takové chování, které dělí společenské skupiny podle rasového klíče. Příslušníky těchto skupin hodnotí, a dokonce je může i poškozovat.

Extremismus znamená porušování či zneuznávání základních etických, právních a jiných společenských standardů, zejména ve spojení s verbální nebo fyzickou agresivitou, násilím nebo hrozbou násilí. Je motivován zejména rasovou, národnostní, náboženskou či sociální nenávistí.

Xenofobní chování je takové, které na základě subjektivně stanovených prvků cizosti (jinakosti) vyvolává obavy ze subjektů, které jsou jako cizí pojmány a v krajních případech může vést k jejich poškozování.

Antisemitské jednání poškozují objekt židovského charakteru.

Rizika

- verbální a fyzické napadání spolužáků, zaměstnanců kvůli jejich politickému či náboženskému přesvědčení anebo rasovému, národnostnímu, etnickému či třídnímu původu
- agitace ve prospěch extremistických hnutí na půdě školy a snaha o získání nových stoupenců mezi vrstevníky

- zanedbávání školních povinností kvůli volnočasovým extremistickým aktivitám mimo školu

Spolupráce

- s pedagogickým pracovníkem
- s třídním učitelem
- s vedením školy
- s metodikem prevence
- s výchovným poradcem
- se sociálním pracovníkem školy
- se zákonným zástupcem žáka
- se žákem
- s OSPOD
- s PPP
- s SVP

2. 5. 1 Postup při řešení rasismu či extremismu ve škole

- Zjistíme hloubku extremistického přesvědčení či rasistických, xenofobních anebo antisemitských postojů u jednotlivců a zjistíme jejich případné vazby na extremistickou scénu mimo školu.
- Zjistíme rozšíření uvedených postojů v kolektivu, třídě, škole.

Vyvoláme diskuzi o problémech souvisejících s uvedenými postoji s cílem odhalit jejich příčinu.

- Nabídneme alternativní volnočasové aktivity.
- Okamžitě a razantně vystoupíme proti projevům intolerance mezi žáky vyvolanými uvedenými postoji a názory.
- Pozveme experty k diskuzi s žáky.
- Informujeme rodiče v případě zjištění uvedených hlouběji zakotvených postojů a nabídneme jim spolupráci.
- V případě závažných projevů (především násilných) informujeme bezpečnostní složky (Policii ČR).

Rodiče vyrozumíme v případě opakovaných verbálních či vizuálních projevů s možným extremistickým podtextem či v případě odůvodněného podezření na účast žáka v konsistentní

extremistické partě a v případě užití násilí s extremistickým, rasistickým, xenofobním anebo antisemitským podtextem.

Policii vyrozumíme v případě podezření na promyšlenou a extremisticky, rasisticky, xenofobně nebo antisemitsky motivovanou činnost (např. opakované rasistické verbální výpady se závažnými dopady na psychiku terčů takových výpadů apod.) a na takto motivované vážnější formy násilí.

2. 6. Násilí, vandalismus

Charakteristika

Jedním z nejrizikovějších faktorů u žáků je agresivní chování. Ve škole se můžeme setkat se rvačkami, používáním zbraní, vydíráním, loupežemi, vandalismem, zneužíváním moci učitelem, násilím žáků vůči pedagogům, útoky na učitele, násilím mezi dospělými pracovníky školy, násilím rodičům vůči pedagogům či naopak nebo se šikanou.

Rizika

Rizikových faktorů na straně dětí se vyskytuje spousta. S většinou se dá však pracovat jen pozvolna, s některými však vůbec. Rizikové faktory se objevují i na straně školy. Patří mezi ně neznalost diagnostiky, neznalost příčin agresivity, absence dovedností, které stanovují, jak pracovat s dětmi s poruchami chování, obavy z reakce rodičů, inspekce a další.

Spolupráce

- s pedagogickým pracovníkem
- s třídním učitelem
- s vedením školy
- s metodikem prevence
- s výchovným poradcem
- se sociálním pracovníkem školy
- se zákonným zástupcem žáka
- se žákem
- s OSPOD
- s PPP
- s SVP

2. 6. 1 Postup při řešení násilí či vandalismu ve škole

a) zbraň ve škole

- zaveďte občas v hodinách s dětmi řeč o zbraní – zmapujte si terén (zájem o problematiku, dostupnost, důvody držení)
- promluvte o tom s rodiči na třídních schůzkách, upozorněte je na dodržování bezpečnostních předpisů
- kdykoli dojde někde ve světě ke střelbě ve škole, mluvte o tom s dětmi
- seznamujte děti se školním řádem a upozorněte je na to, co do školy nepatří a jaké by byly vyvozeny důsledky, kdyby měl někdo ve škole u sebe zbraň

Při nalezení zbraně ve škole

- okamžitě zabavíme a informujeme třídního učitele
- o zabavení zbraně provedeme zápis s podpisy účastníků a svědků
- v případě porušení zákona informujeme policii
- předmět je navrácen zákonným zástupcům žáka na základě zápisu a opětovného poučení žáka i zákonného zástupce
- za přestupek proti školnímu řádu z této kategorie je uděleno výchovné opatření

b) útok na učitele

- pokud je žák agresivní, přestaňte se s ním dohadovat
- snižte hlas a snažte se hovor nějak neutrálně ukončit, důležité je, aby pominula aktuální hrozba
- důležitá je podpora zbytku třídy, někdo musí najít odvahu a doběhnout pro někoho dospělého
- třídu si snažte udržet na své straně
- verbální či fyzické útoky na učitele řešte okamžitě – oznamte situaci vedení školy, třídnímu učiteli, zákonným zástupcům žáka

c) rvačky

- zasahujte rozumně
- soustředte se na zranění a jejich ošetření

- sepište výpovědi svědků s jejich podpisy
- informujte třídního učitele

d) verbální agrese a hrubé vulgární výrazy

- stanovte ve třídě obecná pravidla soužití – tvořte je společně se žáky
- mladší děti opravujte a dejte jim najevo, že používání vulgarismu je nevhodné

e) vandalismus

- pokud vznikne škoda na majetku, vyhotovte záznam a odhalte viníka
- po zákonném zástupci viníka vymáhejte náhradu škody, pokud není škoda nahrazena, můžeme vymáhat náhradu škody soudní cestou
- opakovaně mluvte se žáky o ochraně majetku a o zacházení s cizím majetkem
- u škod, které zvládne opravit žák sám, preferujte tento způsob náhrady škody
- snažte vždy zjistit příčinu tohoto chování

f) krádeže

- žák musí nahlásit ztrátu
- snažíme se ztracenou věc najít
- k vyšetření ztráty je potřeba zavolat policii, pokud se jedná o cennou věc
- pokud žák krade opakovaně, nahlásíme OSPOD

2. 7. Šikana

Charakteristika

Šikanu můžeme definovat jako násilné ponižující chování jednotlivce nebo skupiny vůči slabšímu jedinci, který se nemůže této situaci vyhnout a není schopen se jí účinně bránit. Jde o závažnou agresivní poruchu chování, u kterého dochází k porušování sociálních norem a které je spojeno s násilným omezováním základních lidských práv.

Rizika

Za rizika lze považovat psychické následky (frustrace sociálních potřeb oběti, snížená schopnost navazovat a udržovat vztahy, nízké sebehodnocení, špatný vztah ve škole, špatná

nálada...), zdravotní následky (úrazy způsobené násilím, vyčerpání organismu, zvýšení krevní tlak...) a sociální následky (zhoršení prospěchu, členství v rizikových partách, kriminální jednání, narušení mravních a morálních postojů...).

Spolupráce

- s pedagogickým pracovníkem
- s třídním učitelem
- s vedením školy
- s metodikem prevence
- s výchovným poradcem
- se sociálním pracovníkem školy
- se zákonným zástupcem žáka
- se žákem
- s OSPOD
- s PPP
- se SVP

2. 7. 1 Postup při počáteční šikaně

- stanovíme formu šikany
- zahájíme rozhovor s informátory a oběťmi – ne skupinově
- najdeme svědky – rozhovory s nimi
- zahájíme rozhovor s oběťmi a provedeme následnou ochranu oběti
- zahájíme rozhovor s agresory
- rozhodneme se pro metodu usmíření nebo metodu vnějšího nátlaku (výchovná komise)
- provedeme rozhovor s rodiči oběti i agresora
- svoláme třídní schůzku
- pracujeme s celou třídou
- nabídneme odbornou pomoc oběti a agresorovi – PPP, SVP, psycholog, psychiatr...

2. 7. 2 Postup při pokročilé šikaně – Poplachový plán pro tzv. školní lynčování

- první kroky pomoci – odhadneme závažnosti šikany, zachráníme oběti

- příprava podmínek pro vyšetřování – předáme informace pedagogům a vedení školy, pomoc oběti – přivoláme lékaře, oznámíme šikanu na policii, kontaktujeme specialisty na šikanu, informujeme rodiče
- vyšetřování – zahájíme rozhovor s obětí, svědky, agresory
- léčba – metoda vnějšího nátlaku, čin bude nahlášen na Policii ČR a OSPOD, škola bude informovat zákonného zástupce oběti i agresora, škola doporučí odbornou pomoc a výchovná opatření

2. 8. Kyberšikana

Charakteristika

Pod pojmem kyberšikana rozumíme šikanování jiné osoby pomocí informačních technologií – internetu, mobilních telefonů apod. Nejčastěji se jedná o vydírání, ubližování, ztrapňování, obtěžování, zastrašování, ohrožování aj. Pachatel často jedná anonymně.

Rizika

Za rizika lze považovat psychické následky (frustrace sociálních potřeb oběti, snížená schopnost navazovat a udržovat vztahy, nízké sebehodnocení, špatný vztah ve škole, špatná nálada...), zdravotní následky (vyčerpání organismu, zvýšení krevního tlaku...) a sociální následky (zhoršení prospěchu, členství v rizikových partách, kriminální jednání, narušení mravních a morálních postojů...).

Spolupráce

- s pedagogickým pracovníkem
- s třídním učitelem
- s vedením školy
- s metodikem prevence
- s výchovným poradcem
- se sociálním pracovníkem školy
- se zákonným zástupcem žáka
- se žákem
- s OSPOD

- s PPP
- s SVP

2. 8. 1 Postup při řešení kyberšikany

- zahájíme rozhovor s účastníky
- informujeme zákonné zástupce oběti i agresora
- informujeme pedagogické pracovníky
- v případě podezření na trestný čin kontaktujeme Policii ČR

2. 9. Závislost na internetu

Charakteristika

Závislost na internetu lze charakterizovat jako nadměrné používání internetu, které s sebou přináší d. o života jedince psychologické, sociální, pracovní nebo školní komplikace. Jedinec může být závislý na počítačových hrách, sociálních sítích, chatu, videích nebo mobilním telefonu.

Rizika

Za nejčastější rizika při závislosti na internetu lze považovat zhoršený prospěch a zameškané vyučovací hodiny kvůli vysedávání u počítače. Jedinec je často unavený a neplní pracovní úkoly. Často trpí depresivní náladou a úzkostlivostí. Kvůli závislosti zanedbává osobní hygienu a výživu, bolí ho hlava a oči, trpí bolestmi zad, ramenou a rukou.

Spolupráce

- s pedagogickým pracovníkem
- s třídním učitelem
- s vedením školy
- s metodikem prevence
- s výchovným poradcem
- se sociálním pracovníkem školy
- se zákonným zástupcem žáka
- se žákem
- s PPP
- s SVP

2. 9. 1 Postup při zjištění závislosti na internetu

- při zjištění závislosti informujeme vedení školy a zákonné zástupce žáka
- doporučíme žákovi navštívit psychoterapeuta či dětského psychologa
- důležité je naplnit prázdné místo v životě jedince jinými aktivitami, které ho budou naplňovat

2. 10. Poruchy příjmu potravy

Charakteristika

Poruchy příjmu potravy se často rozvíjejí pomalu a nenápadně, ztracené v nevhodných jídelních návycích vrstevníků a rodiny. Mezi poruchy příjmu potravy řadíme především mentální anorexii a bulimii. Ty představují ve svých projevech mezní polohy jídelního chování od život ohrožujícího omezování příjmu potravy až po přejídání spojené se zvracením nebo jinou nevhodnou kompenzací energetického příjmu. Pro obě poruchy je příznačný nadměrný strach z tloušťky, nespokojenost s tělem a nadměrná snaha o dosažení štíhlosti a její udržení.

Rizika

Nejčastějšími riziky u poruch příjmu potravy je citlivost na chlad, poruchy spánku, únava, zažloutlá a suchá pleť, řídké vlasy, zvýšená kazivost zubů, zácpa, nepravidelná nebo chybějící menstruace, srdeční potíže aj.

Spolupráce

- s pedagogickým pracovníkem
- s třídním učitelem
- s vedením školy
- s metodikem prevence
- s výchovným poradcem
- se sociálním pracovníkem školy
- se zákonným zástupcem žáka
- se žákem
- s OSPOD
- s psychoterapeutem

2. 10. 1 Postup při zjištění poruchy příjmu potravy

- vhodná je včasná intervence u rizikových jedinců (rychle zhubnul, zvrací s jakoukoli argumentací...), interaktivní programy, rozvoj všeobecných aktivit, zájmů
- zaměříme se na předcházení nevhodných redukčních diet a prostředků na zhubnutí (důraz ne na nebezpečnost, ale na neúčinnost)
- předcházíme šikaně pro vzhled, oblečení, tělesný výkon
- nezdůrazňujeme některé informace, které by mohly vzbudit zájem o amfetaminy, prostředky na hubnutí, kouření..... jen pro jejich vliv na redukci hmotnosti
- informujeme pediatra, rodiče vždy, když dítě výrazněji hubne, opakovaně bylo přistiženo, že zvrací
- rodiče informujeme, i když dítě nechodí do školní jídelny

2. 11. Sexuálně rizikové chování

Charakteristika

Sexuálně rizikové chování je soubor projevů chování, které doprovázejí sexuální aktivity a současně vykazují rizika v oblasti zdravotní, sociální a další. K tomuto chování patří předčasný začátek pohlavního života, náhodné známosti, promiskuita, prostituční chování, prezentování erotických materiálů na internetu, vaginální, anální či orální styk bez použití ochrany.

Rizikové sexuální chování upravuje Trestní zákoník, zákon č. 40/2009 Sb.

§ 367 Nepřekážení trestného činu

§ 185 Znásilnění

§ 187 Pohlavní zneužití

§ 193 Zneužití dítěte k výrobě pornografie

§ 198 Týrání svěřené osoby

§ 368 Neoznámení trestného činu

Rizika

Za největší rizika považujeme pohlavně přenosná onemocnění – kapavku, syfilis, chlamydie, trichomonózu, mykotické infekce, herpes genitalis, hepatitidu typu B a C, HIV/AIDS.

Spolupráce

- s pedagogickým pracovníkem
- s třídním učitelem
- s vedením školy
- s metodikem prevence
- s výchovným poradcem
- se sociálním pracovníkem školy
- se zákonným zástupcem žáka
- se žákem
- s OSPOD
- s psychoterapeutem

2. 11. 1 Postup při zjištění sexuálního rizikového chování

- Zjištění sociálního klimatu ve třídě – popis, včasná intervence, besedy aj.
- Učitel si může všimnout i tělesných změn u dítěte viditelných pouhým okem. Pokud by v této oblasti učitel shledal něco podezřelého nebo něco, co se mu zdá mimo normu, měl by na to upozornit rodiče a nabídnout jim návštěvu odborníka (pediatr, sexuolog, gynekolog atd.).
- Pedagog by si měl být vědom, že je potřeba brát vážně každé sdělení dítěte, a nepodceňovat je. Učiteli rovněž nepřísluší posuzovat pravdivost oznámení či tvrzení dítěte. To přísluší až soudnímu znalci.
- Dospělý je povinen chránit a prosazovat nejlepší zájem dítěte. Zjištěné násilí páchané na dítěti (i sexuální) je povinen ohlásit na OSPOD nebo Policii ČR.

2. 12. Sebepoškozování

Charakteristika

Sebepoškozování je záměrné a opakované ubližování si ve snaze vypořádat se s nepříjemnými duševními stavy. Projevuje se zraňováním vlastního těla a je signálem vážného psychického problému, jenž postižený nedokáže zvládnout jiným způsobem. Nejčastějším projevem sebepoškozování je řezání žiletkou, pálení kůže, škrábání, píchání jehlou, rozrušování hojících se ran, značkování rozpáleným kovem, tahání kůže či vlasů a jiné.

Rizika

Nejčastějším rizikem bývá závislost a závažné či dokonce trvalé poškození vlastního zdraví. Potencionálním rizikem jsou také myšlenky na sebevraždu.

Spolupráce

- s pedagogickým pracovníkem
- s třídním učitelem
- s vedením školy
- s metodikem prevence
- s výchovným poradcem
- se sociálním pracovníkem školy
- se zákonným zástupcem žáka
- se žákem
- s OSPOD
- s psychoterapeutem

2. 12. 1 Postup při zjištění sebepoškozování

- posoudíme závažnost sebepoškozování
- informujeme zákonné zástupce dítěte
- nabídneme kontakty na odborníky – psychologa, psychiatra
- motivujeme dítě i rodinu k návštěvě specialisty
- stanovíme jasné hranice a pravidla na půdě školy
- pokud hrozí přímé riziko závažného ublížení nebo ohrožení života – kontaktujeme psychiatrické oddělení či kliniku spádové nemocnice

2. 13. Syndrom CAN

Charakteristika

Syndrom CAN je definován jako poškození fyzického, psychického i sociálního stavu a vývoje dítěte, které vzniká v důsledku jakéhokoli nenáhodného jednání rodičů nebo jiné dospělé osoby, jež je v dané společnosti hodnoceno jako nepřijatelné. Příznaky CAN vznikají následkem ubližování nebo nedostatečné péče. Dospělý agresor zde zneužívá fyzické síly či psychické nadřazenosti a moci nad komplementárně podřízeným a závislým dítětem.

Do syndromu CAN jsou zařazeny následující kategorie – psychické a fyzické týrání, sexuální zneužívání, zanedbávání, šikanování, systémové týrání, sekundární viktimizace a Münchhausenův syndrom by proxy.

Rizika

Mezi nejvýznamnější rizika syndromu CAN patří posttraumatická stresová porucha, psychosomatická onemocnění, neurózy, poruchy osobnosti, poruchy příjmu potravy, sebevražedné tendence, izolace od okolního prostředí, nedůvěra k druhým aj.

Spolupráce

- s pedagogickým pracovníkem
- s třídním učitelem
- s vedením školy
- s metodikem prevence
- s výchovným poradcem
- se sociálním pracovníkem školy
- se zákonným zástupcem žáka
- se žákem
- s OSPOD
- s SVP
- s psychoterapeutem

2. 13. 1 Postup při zjištění syndromu CAN

- Důležitá je všímavost pedagoga, zda dítě nese nějaké znaky týrání. Jde o změny chování žáka či o fyzické známky vypovídající o násilném zacházení s dítětem.

- Pedagog by se měl vždy pokusit navázat s žákem osobní kontakt. Rozhovor s dítětem nemusí vést pouze třídní učitel, ale i jakýkoliv jiný zaměstnanec školy, kterému žák důvěřuje.
- Další informace je možno získat od spolužáků či sourozenců.
- Ve většině případů je vhodné oslovit rodiče, kteří by měli okomentovat to, jak si vysvětlují problémy, které učitel u dítěte vyzoroval. Může tak i zjistit, že skutečnou příčinou žákova chování je něco jiného než domácí týrání.
- Pokud dítě samo přizná, že je týráno, nebo si tuto informaci učitel jinak potvrdí, je vhodné kontaktovat OSPOD, případně místní oddělení Policie ČR.

2. 14 Psychická krize/duševní onemocnění žáka

Charakteristika

Duševní zdraví zahrnuje emocionální, psychickou a sociální pohodu. Světová zdravotnická organizace ho definuje jako: „stav pohody (wellbeing), kdy každý jedinec realizuje svůj vlastní potenciál, dokáže se vyrovnat s běžnými životními stresy, dovede pracovat produktivně a užitečně a je schopen přispívat své komunitě.“² Naše duševní zdraví ovlivňuje to, jak přemýšlíme, co cítíme a jak konáme, když se vypořádáváme se životem. Určuje také, jak zvládáme stresové situace, jak překonáváme těžkosti a výzvy, kterým někdy v životě čelíme, jak se vztahujeme k druhým lidem a rozhodujeme se. Zdravá sebeúcta a sebejistota zde hrají významnou roli.

Hranice mezi duševním zdravím a nemocí není jasně dána. Přejít mezi stavem zdraví a nemocí nebývá skokový. Spíše se jedná o kontinuum, mezi jehož póly se v průběhu celého svého života pohybuje každý z nás a na kterém se, jak se postupně vzdalujeme duševnímu zdraví, prohlubuje naše neschopnost fungovat ve vnějším světě a zvládat běžné situace, zátěže či vztahy. A podobně oscilujeme různě daleko od nemoci – na cestě k zotavení. Pro všechny tyto fáze a pro co nejlepší zdraví je podstatné rozumět sám sobě, naučit se vnímat svoje emoce, pracovat s nimi nejen skrze nástroje duševní hygieny, ale prostřednictvím zvládání každodennosti. Během dospívání je prospěšné osvojovat si pro to zdravé strategie a dovednosti, které souhrnně označujeme jako socio-emoční učení.

Psychická krize bývá reakcí člověka na náročnou životní situaci, na nějakou dramatickou změnu. Bývá provázána negativními emocemi. Jedinec se do ní dostane tehdy, klesne-li jeho resilience³, střetne-li se s nějakou překážkou, kterou již není schopen zvládnout sám, případně s podporou mechanismů, které fungovaly dříve, za podpory svých blízkých, a to v

relativně krátkém čase a za běžných podmínek. „Akutní zvládnání krizové situace trvá obvykle 4–6 týdnů.“ 4Psychická krize se projevuje selháváním jak v osobním, tak pracovním životě (např. partnerská krize, krize v zaměstnání, ve škole). Změny se dějí ve všech oblastech – v oblasti biologické (např. únava, neschopnost jíst nebo naopak nadměrná konzumace potravin, sladkého, případně alkoholu, cigaret, nekvalitní spánek), v oblasti psychické (objevují se např. smutky, deprese, pocity marnosti, obavy), v oblasti sociální (např. ubývá kontakt s přáteli, kolegy, spolužáky, jsme ve styku s nimi nepříjemní) a nesmíme zapomenout ani na oblast spirituální spojenou s hledáním a realizací smyslu vlastního života.

Pedagog by si měl všímat následujících projevů:

- Obtíže ve vykonávání každodenních aktivit považovaných za normální pro dítě daného věku • Obtíže v porozumění instrukcím
- Obtíže v sociálních interakcích
- Snížená schopnost vyrovnávat se se změnou
- Obtíže nebo zvláštnosti v komunikaci
- Restriktivní nebo repetitivní (opakující se) vzorce v chování, v zájmech, v aktivitách
- Nadměrný strach, úzkost nebo vyhýbavost vůči specifickým situacím nebo objektům (např. vůči odloučení od rodičů nebo pečujících osob, vůči určitým sociálním situacím, konkrétním zvířatům včetně hmyzu, výškám, uzavřeným prostorům, stopám poranění nebo krvi aj.)
- Změny ve spánkovém režimu
- Náhlý nevysvětlitelný pokles zájmu o dosud se zájmem vykonávané aktivity
- Opoziční nebo pozornost vyžadující chování
- Nadměrná aktivita (výrazný problém zůstat v klidu, např. nadměrné běhání dokola, nadměrné mluvení nebo psychomotorický neklid)

- Nadměrná nepozornost
- Nadměrná impulzivita
- Opakované a kontinuální vyrušování ostatních (v hovoru, činnostech)
- Náhlé změny v chování k vrstevníkům včetně stažení se do sebe nebo vzteku
- Opakovaně se vyskytující nevysvětlitelné fyzické symptomy (bolest hlavy, břicha, nevolnost)
- Extrémní stydlivost
- Časté změny nálad bez zjevné příčiny
- Časté výbuchy vzteku
- Opakované vzdorovité chování
- Rozvratné chování ve třídě
- Chování porušující stanovená pravidla nebo normy
- Fyzická agrese
- Neochota nebo přímé odmítání chodit do školy
- Jinak nevysvětlitelná nízká výkonnost ve škole
- Izolace od ostatních
- Extrémní beznaděj a zoufalství
- Přítomnost myšlenek, plánů nebo činů sebepoškozování/sebevraždy nebo jejich výskyt v minulosti dítěte

Spolupráce

- s pedagogickým pracovníkem
- s třídním učitelem
- s vedením školy
- s metodikem prevence
- s výchovným poradcem
- se zákonným zástupcem žáka
- se žákem
- s OSPOD
- s SVP
- s psychoterapeutem
- Linka bezpečí, TRIANGL – krizové centrum pro děti, KLÍČ – Centrum D8 Roudnice nad Labem

2. 14. 1 Postup při zjištění psychické krize

Pedagog, který zaznamená u žáka psychickou nepohodu, krizi či počínající duševní onemocnění by měl být schopen sám či za podpory někoho z kolegů (třídní učitel, školní psycholog, školní metodik prevence, výchovný poradce) vést s žákem **podpůrný rozhovor**, jehož cílem má být, vedle poskytnuté podpory (“nejsi na to sám/sama”, “lze s tím něco dělat”) **domluva s žákem na dalším postupu**, kontaktování zákonných zástupců. **Důvěrný vztah**

mezi učitelem a žákem (i jeho rodinou) může hrát významnou roli při celém procesu poskytování včasné intervence tak, aby byla co nejefektivnější. Pedagog by se měl s žákem

Úkolem pedagoga není dané potíže diagnostikovat či léčit. Jeho role spočívá zejména ve zprostředkování kontaktu žáka s rodiči (či v podpoře k němu) a poté případně s příslušnými odborníky. Pokud žák sám osloví svého učitele, je na místě jej za to ocenit, ujistit jej, že je na správném “místě” a že je dobře, že tak učinil. Sdělované potíže či svěřený problém není vhodné bagatelizovat, a to ať už jsme v jakékoliv roli ve vztahu k dotyčnému žákovi. Naopak je prospěšné vyjádřit mu svůj zájem a spoluúčast na řešení jeho situace tak, jak to bude potřeba (samozřejmě v rámci našich vlastních osobních i profesních možností a hranic).

Je vhodné, aby s žákem spolupracoval takový pedagog, k němuž má žák důvěru, se kterým je schopný vést (ideálně) otevřenou komunikaci. Ne nutně to vždy tedy musí být např. školní psycholog, výchovný poradce či školní metodik prevence. Často může být třídní učitel tím, kdo má k žákovi nejbližší a žák se mu svěří.

Doporučení pro „první“ kontakt s žákem

- Zvolte příjemné místo pro vás samotného i pro žáka, se kterým povedete rozhovor. Zajistěte, aby Vás nerušili ostatní (žáci, učitelé). Nechte si na rozhovor dostatek času. Navodte příjemnou, přijímací a bezpečnou atmosféru, nabídněte vodu, čaj a posadte se (ideálně vedle sebe) nebo případně oba stůjte či se procházejte. Je však důležité, aby vaše pozice byly „vyrovnané“ – optimální je, pokud jsou oči dospělého v úrovni očí žáka. Pozice vedle sebe je nejméně stresující.
- Věnujte se výhradně žákovi - nezvedejte telefony, nevpuštějte (např. do kabinetu) ostatní. Vytvořte bezpečný prostor pro sdílení, aktivně naslouchajte a nehodnoťte. Buďte podpůrní. Naopak nezapomeňte ocenit to, že se vám žák s pro něj obtížnou věcí svěřuje. Povzbudte jej v tom, že už jen toto je krok směrem k řešení jeho nepříznivé situace.
- Pokuste se zmapovat dostupné žákovy zdroje, které by mohly v řešení situace pomoci.
- Naplánujte společně další kroky, které podniknete v rámci řešení jeho věci. Zrekapitulujte je na konci setkání. Nezapomeňte se domluvit na tom, které informace jsou důvěrné, a s kterými budete dál „zacházet“ ve smyslu sdílení s nezbytným okruhem dalších lidí, kteří se budou na realizaci podpory podílet.
- Můžete žáka znovu ocenit a podpořit. Vyžaduje-li to situace, domluvte se s žákem na další schůzce, případně se s odstupem času ujistěte, že se věci dějí tak, jak se dít mají.
- Přijměte psychickou náročnost situace pro žáka, ale i pro vás samotnou/samotného.
- Nezapomínejte na svoje profesní i osobní limity, odkazujte se na další služby a podporu.

Tento krizový plán nabývá účinnosti dne 1. 9. 2026

Zpracovali: Mgr. Vlastimil Purchart, Mgr. Lucie Krchňavá.....

Schválila: Mgr. Jana Vaňková, ředitelka školy

3. Zdroje

Metodické dokumenty:

Obsahuje metodická doporučení a metodické pokyny v oblasti primární prevence rizikového chování schválená vedením MŠMT: Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže (Dokument MŠMT č.j.: 21291/2010-28) a Metodický pokyn Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních (Dokument Č.j. MSMT- 21149/2016)

Literatura:

Miovský, M., Skácelová, L., Zapletalová, J., & Novák, P. (Eds.). (2010). Primární prevence rizikového chování ve školství. Tišnov: Sdružení SCAN.

Miovský, M., Skácelová, L., Čablová L., Veselá M., Zapletalová J.- Návrh doporučené struktury minimálního preventivního programu prevence rizikového chování pro základní školy, Univerzita Karlova 1. lékařská fakulta v Praze a Všeobecná fakultní nemocnice v Praze
Klinika adiktologie

Webové stránky:

Primární prevence rizikového chování PPPUK <https://www.pppuk.cz/index.php/primarni-prevence>

- Národní strategie primární prevence RCH dětí a mládeže 2019 – 2027 1.48 MB
- Akční plán primární prevence 2023 – 2025 607.45 KB
- Metodický pokyn k prevenci a řešení šikany 2016 (č.j. MŠMT-21149/2016)
- Metodické doporučení MŠMT
- Příloha č. 1 - Návykové látky 379.2 KB
- Příloha č. 2 - Rizikové chování v dopravě
- Příloha č. 3 - Poruchy příjmu potravy
- Příloha č. 4 - Alkohol 330.68 KB
- Příloha č. 5 - Syndrom CAN
- Příloha č. 6 - Školní šikana 2020

- Příloha č. 7 - Kyberšikana
- Příloha č. 8 - Homofobie
- Příloha č. 9 - Extrémismus, rasismus, xenofobie, antisemitismus
- Příloha č. 10 - Vandalismus
- Příloha č. 11 - Záškoláctví
- Příloha č. 12 - Krádeže
- Příloha č. 13 - Tabák305.92 KB
- Příloha č. 14 - Násilí
- Příloha č. 15 - Netolismus
- Příloha č. 16 - Sebeпоškozování
- Příloha č. 17 - Nová náboženská hnutí
- Příloha č. 18 - Rizikové sexuální chování
- Příloha č. 19 - Příslušnost k subkulturám
- Příloha č. 20 - Domácí násilí
- Příloha č. 21 - Hazardní hraní
- Příloha č. 22a - PAS
- Příloha č. 22b - PAS formulář
- Příloha č. 23 - Psychická krize/duševní onemocnění žáka
- Příloha č. 24 - Sebevražedné chování
- Info MPSV k záškoláctví dětí
- Využití právních opatření při řešení problémového chování žáků
- Zákon č. 65/2017 Sb. o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek
- Pomůcka k nově zakotveným právům a povinnostem pedagogických pracovníků (1)

4. Doporučená literatura a internetové odkazy

JEDLIČKA, R. A KOL. Děti a mládež v obtížných životních situacích. Praha: Themis, 2004.

KŘÍŽ, J. Duševní poruchy a poruchy chování u dětí a mladistvých. 1. vydání.

JU České Budějovice.

KYRIACOU, CH. Řešení výchovných problémů ve škole. Praha: Portál, 2004.

MILFAIT, R.: Komerční sexualizované násilí na dětech. Portál, 2008

TRAIN, A. Specifické poruchy chování a pozornosti. Praha: Portál, 1997.

VÁGNEROVÁ, M. Psychopatologie pro pomáhající profese. Praha: Portál, 2004.

WEISS, P.: Sexuální zneužívání dětí. Grada, 2005.

www.linkabezpeci.cz

www.bkb.cz – Bílý kruh bezpečí

www.rosa-os.cz – centrum pro ženy, oběti domácího násilí

www.bezpecnyinternet.cz

www.bezpecne-online.cz

www.internetporadna.cz

www.szu.cz – Státní zdravotní ústav

www.nekuratka.cz

www.zachranny-kruh.cz

<https://www.nntb.cz/>

Aplikace NEPANIKAR <https://nepanikar.eu/>